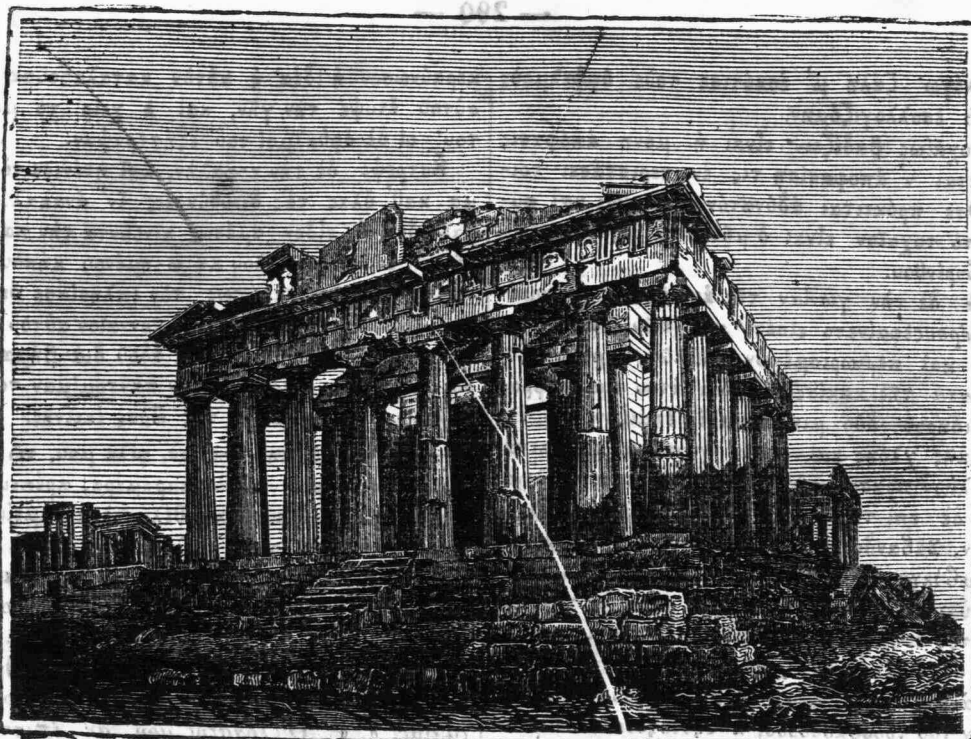

ΕΥΤΕΡΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ

Φυλλάδ. 37.

Τόμος. Ζ'.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΗΝ 1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1854.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΕΝΙΕΡΟΣ.

(Συνέχεια ὅρα φυλλάδιον 36)

ΑΝΑΖΗΤΗΣΙΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ.

Ὁ Βαλεντίνος ἐβάδισε, τὴν κεφαλὴν κύπτων, μέχρι τῶν μεγάλων σταύλων τῶν Βρεσλιῶν, καὶ στρέφων τὰ νῶτα πρὸς τὰ δρύφρακτα τοῦ ἐγκαταλειμμένου μεγάρου, ἐκύτταξε θλιβερῶς δεξιὰ καὶ ἀριστερά του τὴν πόλιν ἐκτείνουσαν τὰς δύο πτέρυγας εἰς ὀρίζοντας μακρυνοῦς.

— Εἰμ', ἐπιφορτισμένος, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν, ἀποστολὴν ἀδύνατον εἰς τὸ ἀποτέλεσμα της, ὁ ἀγαθὸς αὐτὸς Πρεσσὺ τὰ ἔχει ὅλα ὡς βέλαια, νομίζει ὅτι εὐρισκόμεθα ἀκόμη εἰς τὰ 1788 ὅταν αἱ ὠραίαι κυρίαι ὕφαινον ὑπὸ τὰς καστανέας τῶν δενδροστοιχιῶν τοῦ Βιροφλκι καὶ τῆς Σέβρας. Ἀλλοίμονον! ὅλα ἐκεῖνα τὰ πτηνὰ τοῦ παραδείσου ἐπέταξαν κ' ἔμειναν μόνον αἱ καστανέαι.

Ἐφ' ὅσον δὲ ὁ Βαλεντίνος ὤδευεν, ἀνεκάλυπτε βαθμηδὸν κατὰ πᾶν βῆμα νέα καταφύγια, νέα ἄστυα, νέους τάφους, πάντοτε δὲ τὴν σιωπὴν, τὴν ἀκίνησίαν, τὸν θάνατον, ἢ ὡς μᾶλλον εἶπεν τὴν ζωὴν ἀποκρυπτομένην ἀπὸ τοῦ τρόμου ἢ ἀποφεύγουσαν τῶν ἐχθρῶν της τὰ βλέμματα.

— Ἀλλὰ κατ' οὐσίαν ὁ Κ. Πρεσσὺ εἶναι δίκαιος, εἶπε· θὰ τὸν ἐπαναφέρω εἰς καλῆτέραν σκέψιν, καὶ χωρὶς νὰ τοῦ εἰπῶ νέα περὶ τῶν ἔξω, θὰ τοῦ ἀποδείξω ὅτι δὲν εἶμαι ὁ Κ. Λαφονταίνος καὶ ὅτι μοῦ εἶναι ἀδύνατον νὰ εὕρω τὸν μαργαρίτην, τὸν ὅποιον ἔχασεν εἰς τὸ στενὸν τοῦ Μαγελάνου.

Ἀνεκόπη δὲ, διανοήσατο ἐπὶ βραχὺ καὶ προσέθηκε.

— Ἐντοσφύτω εἶναι πολλὴ ἐντροπή, ἐνῷ εἶναι τις ναυτικός ἐπιδέξιος, προμηθευμένος ἀπὸ χρυσίου καὶ ἀνθρώπος ἐκ τοῦ λαοῦ, νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἀδυναμίαν του εἰς ἓνα νέον εὐπατρίδην, ὅστις νομίζει κατὰ τὴν ιδέαν του ὅλα εὐκόλα. Αὐτὸ ἐξευτελίζει γέροντα τοῦ λαοῦ... ἄς πασχίσωμεν ν' ἀνκαλύψωμεν... Ναι, ἄς δοκιμάσωμεν,

καλὰ λέγω· ἡ δὲ μ' ἐσκότισε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὅταν τὸ ἐσολογιζόμην.

Τὸ τυχαίως βαδίζειν εἶναι ἡ μόνη ἀπόφασις ἣν δύναται ν' ἀποφασίσῃ τις ἐν περιστάσει τοιαύτῃ. Ὅτε πρόκειται ἀδύνατόν τι ὕλκῳ· καὶ φυσικῶς, τὸ τυχαῖον εἶναι ὁ μόνος μίτος τοῦ γενικοῦ λαθροῖνου.

Κατὰ δὲ τὴν γωνίαν τῆς ἀγνῆς τῆς λεγομένης Φλέρουσ' ἐφαίνετο εἰσέτι μία τῶν ἡσυχῶν ἐκείνων καὶ περιωρισμένων οἰκιῶν, προασπισομένη κατὰ τῆς κακίας τοῦ διαβάτου δια ὀρυφράκτου σιδηροῦ· δύο μικρὰ παιδιὰ ἐπαιζον ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς χλόης καὶ τρεῖς γυναῖκες καθήμεναι ἐπὶ ἐδωλίων πρασιᾶς τὰ ἐκύτταζον πλέκουσαι λινά. Ὁρθίος δὲ ἐπὶ τῆς λιθοστρώτου, παρὰ τὸ δρύφρακτον, Σαβανδὸς τις δύσμορφος ἐψαλλε κρούων τὴν παμβίκην, ἡ δὲ δυσηχὴς φωνή του ἡ τὸ ἐκλεκτὸν αὐτοῦ εἰδύλλιον ἐξέφραζεν ἄριστα τὴν πέριξ αὐτοῦ ἐρήμωσιν τῆς πόλεως Λουδοβίκου τοῦ ΙΔ'. ὁ δὲ Βαλεντίνος ζητῶν ἐκ τύχης πρόφασιν ὅπως ἀνακόψῃ τὸ βῆμα, ἔστη ὡς ἀκροατὴς μόνος ἐνώπιον τοῦ τρουβιχοῦρου, κ' ἐξετόξευσε λαθραῖά τινα βλέμματα ἐπὶ τῶν τριῶν γυναικῶν τοῦ κήπου.

Ὁ δὲ Σαβανδὸς ἐψαλλε στροφὰς νέας δεδημοσιευμένας ἐν τῷ *Μηνήτορι* ἐπὶ τοῦ ἀφελοῦς σκοποῦ τοῦ *Μαστροαδάμη*, ἅμα τὸ φῶς· ὁ σκοπὸς οὗτος ἤρθεκε λίαν τῷ Βαλεντίνῳ καὶ τοῦ σκοποῦ χάριν ἀπένειμεν ἀμνηστειᾶν γενικὴν εἰς τοὺς λόγους καὶ εἰς τὴν φωνήν.

Μετὰ δὲ τὴν ᾠδὴν, ὁ Σαβανδὸς ἔσπυρεν ἐκ τοῦ κόλπου του τάσιον ξύλινον καὶ ἔτεινε αὐτὸ πρὸς τὰς τρεῖς γυναῖκας διὰ τῶν κιγκλίδων τοῦ δρυφράκτου. Τρεῖς δὲ κεφαλαὶ ἐσείσθησαν εἰς σημεῖον ἀρνήσεως, καὶ ὁ βραψωδὸς ἀποσπρεφόμενος εὔρεν ἕνα μόνον *dilettante* εἰς τὸ ἀκροατήριόν του, καὶ τῷ ἐζήτησε τὸ τίμημα τῆς θέσεώς του ἐν τοῖς πρώτοις θεωρητοῖς. Ὁ Βαλεντίνος ἀμνηχανὼν κατὰ τι πρὸς τὴν ἀπροσδόκητον ταύτην ἀπαίτησιν, ἐβύθισε τὴν χεῖρά του εἰς τὸ εὐρὺ θυλάκιον τῆς μεταξοπιπίλου περισκελίδος του, κ' εὗρίσκων ἐκεῖ μόνον τὸ βαλάντιον τοῦ κυρίου του ἀνέωξεν αὐτὸ, ἐζήτησε χελκονόμισμα, ἡ δωδεκάσολδα, ἀλλ' εἶδε μόνον λουδοβίχια· ὁ γέρονς ναύτης δὲν ἠθέλησεν ἐν τοῦτοις νὰ ἐξαπατήσῃ τὸν βραψωδὸν εἰς τὴν χαροποιᾶν αὐτοῦ προσδοκίαν, καὶ μόνον δὲ κειμένη· ἐπ' αὐτῷ τῆς ἐκλογῆς, ἡ νὰ δώσῃ χρυσοὺν νόμισμα ἢ νὰ ἐπιδείξῃ προσβλητικὴν ἀποποίησιν, ἔδωκεν ὁ Βαλεντίνος τὸ λουδοβίκιον.

Ὁ δὲ Σαβανδὸς, βραδινὸς ἐκ χαρᾶς, ἐνόμισε χρέος του νὰ ἀνταμείψῃ τὴν ἐλευθεριότητά ἐκείνην ἐκτελῶν χρόνόν τινα τοῦ τόπου του, ὅστις χορὸς δὲν ἦτον εἰς τὸ πρόγραμμα τῆς μουσουργίας αὐτοῦ. Ἀλλ' ὁ Βαλεντίνος δὲν ἀνέμενε τὸ τέλος τοῦ θεάματος, καὶ ἐξηκολούθησε τὴν πλανητικὴν πορείαν του διὰ μέσου τῶν ἐρήμων ἀγίων, αἵτινες φέρουσι πρὸς τὰς βορείους συνοικίας τῶν Βερσαλλιῶν.

Ἀλλ' αἰφνης ἀνεκόπη ἀποτόμως ὡς ἂν τὸν ἐ-

κεραύνωσεν ἡ ἰδέα ἡ αὐτὸν καταλαβοῦσα· ὁ τοῦ αὐτοῦ ἔτυψε τὴν γῆν, καὶ ἡ χεὶρ τὸ μέτωπόν του· οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ του ἐξήστραψαν.

Ἔστρεψε δὲ τὴν κεφαλὴν, καὶ ἠτένισε τὸ βλέμμα καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις ἐν ἀνακαλύψει τῶν βραψωδῶν δὲ εἶδεν ἀμέτῳ κινδυνὰ τὴν παμβόκην αὐτοῦ ἐνώπιον ἄλλου κατωκημένου κήπου.

Ὁ Βαλεντίνος ἀκόπως τὸν ἐπλησίασε διότι ὁ τοῦ βλέπων ἐρχόμενος τὸν γενναῖον αὐτοῦ ἀκροατήν, ὥδευσε τὸ ἥμισυ τῆς ὁδοῦ διὰ βήματός τινος νέου ὅπερ εἰς οὐδεμίαν παντομίμην τῶν Βερσαλλιῶν ἐφάνη μέχρι τῆς ἑρας ἐκείνης.

— Ἐγὼ ἀνάγκην ἀπὸ σέ, φίλε μου, τῷ εἶπεν ὁ Βαλεντίνος σὺν αὐτὸν παρήμερα, πρέπει νὰ μοῦ κάμῃς μίαν δούλευσιν καὶ θέλω σὲ ἀνταμείψῃ γενναίως. — Ὁμιλήσατε, πολῖτά μου, εἰς τὸ πῦρ ῥίπτομαι διὰ σὰς, ἀπήντησεν ὁ περιπλανώμενος καλλιτέχνης. — Εἰξεύρεις ἐκ στήθους πολλὰ ᾄσματα; — Ὅχι, ὀλίγα, πολῖτά μου. Εἰμαι ἀπὸ τὰ Παρίσια, προαστεῖον ἅγιος Ἰάκωβος, ἀριθμὸς 32. Εἰξεύρω « ὁ παῖδες ὑπερήφανοι τῆς γαλλίας » Ἰταλλας. » « Ὁ ἐραστής μου ἂν ἐπιστρέψῃ. » « Εἰς τὸ δάσος φέρω ἀλλήν. » Ἀμαρυλλίς χρυσῇ μου, λευκῇ εἶσαι καὶ ἁνθή. » Εἰξεύρω ἀκόμη τὸ μᾶρ· τῆς *Γαλλικῆς ἐθιορρουῆς*· ἀλλ' αὐτὸ εἶν' ἀπηγορευμένον ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν· ἂν θέλτετε τὸ τραγωδῶ εἰς τὸ ἀρχοντικόν σας.

Καὶ δὴ ὁ βραψωδὸς διετέθη εἰς στάσιν τὴν ἀλαζονεῖαν σημαίνουσαν, ὡς καλλιτέχνης ὅστις εὔρε τέλος ἐμπειρογνώμονα εἰς στάδιον πλήρες ἀνίας.

— Αὐτὰ εἶναι ὅλα ὅλα ὅπου ξεύρεις, φίλε μου; ἐνθυμήσου τίποτε καλῆτερον.

— Πολῖτά μου, εἰξεύρω ἀκόμη.

Ὅταν εἰξεύρεις ν' ἀγαπᾷς καὶ ξεύρεις νὰ ἀρέσῃς,

Τὶ ἄλλο θέλεις καὶ ζητεῖς;

— Ἀξιόλογα, φίλε μου, ἀνέκραγεν ὁ Βαλεντίνος ὀλόχαρις, αὐτὸ θέλω τῶνόντι! καὶ τὸ εἰξεύρεις ὀλόκληρον τὸ ᾄσμα; — Μάλιστα, πολῖτά μου... ἀλλὰ, σταθῆτε μίαν στιγμὴν... νομίζω ὅτι ἡ κυβέρνησις τὸ ἀπηγόρευσε καὶ αὐτό. — Ἐλα δά! αὐτὸ εἶναι τραγοῦδι βοσκοπούλας. — Ἐρχομαι καὶ τὸ τραγωδῶ εἰς τὸ ἀρχοντικόν σας. — Ὅχι, θὰ τὸ τραγωδήσῃς δημοσίως, κ' ἐγὼ θὰ σὲ δίδω εἰκοσι τέσσαρα σολδιά καθὲς φορὰν ὅταν τὸ τραγωδῇς... — Ἄ πολῖτά μου, ἀγαπάτε λοιπὸν πολὺ αὐτὸ τὸ τραγοῦδι;... Κατὰ δυστυχίαν μοῦ φαίνεται ὅτι εἶναι ἐναντίον τῆς δημοκρατίας. — Δὲν εἰξεύρεις τί λέγεις, καί... — Σταθῆτε, πολῖτά μου, ἃς τὸ ἐξετάσωμεν...

Δὸς μου βοσκοπούλα δὸς μου

Τὴν καρδίαν σου.

Τὴν ἐπῆρες τὴν δική μου,

Εἶναι ἥλιος τοῦ κόσμου,

Ἡ ματιὰ σου.

Τὴν λατρεῖς ἡ ψυχὴ μου,

Τὸ χρυσάφι καὶ τὴν δόξαν

Ἡ ψυχὴ μου τὰ μισεῖ.

Δόξα μου είναι καὶ χεῦσάφι, καὶ φλογέρα μου καὶ σύ. — Αὐτὰ εἶναι τῶντέ ! εἶπεν ὁ Βαλεντίνος· περὶ διάβολο βλέπεις εἰς τοὺς στίχους αὐτοὺς προσβολὴν κατὰ τῆς δημοκρατίας ; αὐτὸ εἶναι ἄσμα κατὰ τῆς μοναρχίας, διότι ὁ βυσσὸς λέγει ὅτι, τὸ χεῦσάφι καὶ ἡ δόξα εἶναι μία φλογέρα καὶ μία βροσκοπούλα· εἶναι ἐξ ἐναντίας ἄσμα δημοκρατικόν ! — ἔχει δίκαιον ὁ πολίτης ! εἶναι ἀλήθεια... Καλὰ ! θὰ τὸ τραγωδήσω ἐπειδὴ πληρόνετε, καί... — Ὅχι δὲ τόσῳ γρήγορα, φίλε μου... ὀλίγῳ μοὶ μέλλει διὰ τὸ ἄσμα σου, ἐμέ... ἀλλ' εἶναι ἄλλο τι ἄτομον τὸ ὅποιον ἀγαπᾷ τὸ ἄσμα τοῦτο περισσότερο παντὸς ἄλλου πράγματος, καὶ μάλιστα ἓνα καιρὸν δὲν ἡγάπα τίποτε ἄλλο, δὲν ἡγάπα παρ' αὐτὸ τὸ ἄσμα. Εἶναι τῶρα πολὺς καιρὸς καθ' ὃν δὲν τὸ ἤκουσε ψαλλόμενον... Θὰ τοῦ φέρῃς τὴν εὐτυχίαν. — Ὡ ! θὰ τοῦ τὸ ψάλλω χίλιαις φορῇς, εἶπεν ὑπολαβὼν ὁ νομὰς καλλιτέχνης. Ὁδηγήσατέ με ὑπὸ τὰ παράθυρά του. — Ἄ ! ἰδοὺ ἡ δυσκολία, φίλε μου ! — Καταλαμβάνω, καταλαμβάνω ! πολὺτά μου. Εἶναι ἄτομον τὸ ὅποιον κρύπτεται... καθὼς τόσα ἄλλα, καὶ τὸ ὅποιον... — Ἐκατάλαβε, μάλιστα ! λοιπὸν ὑπάγωμεν. — Ἀρχίζομεν ἀπὸ τὴν ὁδὸν τῆς ἐλευθερίας, ἀλήθεια, πολίτα μου ; — Μοῦ εἰν' ἀδιάφορον... ἀλλὰ μόνον, ἅς μὴν ὁμιλῶμεν πλέον μαζὴ περιπάτει δέκα βήματα ἔμπροσθεν ἐμοῦ, καὶ ἀρχισε νὰ τραγοῦδῃ, ἔμπροσθ' εἰς τὰ πρῶτα κάγκελα τὰ ὅποια θ' ἀπαντήσῃ.

Ἡ ἑναρξίς δὲ τῆς ἀποπείρας ταύτης οὐδὲν ἔσχεν εὐτυχὲς ἀποτέλεσμα· καὶ τοιοῦτοτρόπως διηλθον ὅλον τὸ μῆκος τῆς ἀγυῖας τῆς ἐλευθερίας, οὐδὲν παράθυρον ἀνέωχθη. Ἰλακαὶ δὲ τινες ἀπεκρίναντο μόνον τῇδε κακίᾳ εἰς τὰ εἰδύλλια τοῦ καλλιτέχνου· κηπουρὸς τις διέβη τὸ δίκρανον φέρων ἐπὶ τοῦ ὤμου, καὶ μόνος αὐτὸς ἦν τὸ Δημόσιον εἰς τὴν μουσουργίαν εἰκοσιν ἡμερῶν.

Κατὰ δὲ τὸ τελευταῖον δένδρον ὁ Βαλεντίνος καὶ ὁ καλλιτέχνης συνηντήθησαν, καὶ ὁ τελευταῖος ἐπρότεινε μετὰ συστολῆς τὴν ἐξῆς πρότασιν.

— Θέλετε ν' ἀρχίσωμεν τὴν ὁδὸν τῆς Συντακτικῆς ; — Ἄς ἀρχίσωμεν τὴν ὁδὸν τῆς Συντακτικῆς, ἀπήντησεν ὁ Βαλεντίνος.

Καὶ ἡ νέα δ' αὐτῇ σειρά οὐδὲν τι ὠφέλησεν ἀλλ' ἐν τούτοις προὐκάλεσε κινήσεις τινὰς εὐελπιζούσας. Εἰς τὴν μουσουργίαν ἀνέωχθησαν δύο παραθυρόφυλλα, εἰς ἃ ἐφάνησαν δύο κεφαλαὶ γυναικῶν ἐξηκονταετῶν τὴν ἡλικίαν. Ὅτε δ' ἀφίχθη εἰς τὸ τέarma τῆς ἀγυῖας ὁ Βαλεντίνος εἶπε πρὸς τὸν δούλον τοῦ δήμου.

— Τώρα ἀρχίζω νὰ πιστεῦω εἰς τὴν ἐπιτυχίαν. — Ἐὰν ἐπιτυχάνωμεν πάντοτε καθὼς ἐπιτύχαμεν ἕως τώρα, εἶπε μειδιῶν ὁ καλλιτέχνης, θὰ χάσετε τὴν σάκκουλάν σας, καὶ δὲν θὰ κερδήσετε τίποτε. Ζητεῖτε γυναῖκα νέαν καὶ ὠραίαν, εἶναι βέλαιον, ἀλλ' ὅχι βέλαια διὰ λογαριασμὸν σας, γέροντά μου... — Δὲν εἶσαι μάγος, φίλε μου ! ζητῶ

μίαν λαμπρὰν γυναῖκα... — Τὴν ὁποίαν ἔχασεν ὁ σύζυγός της ; — Αὐτὴ ἔχασε τὸν σύζυγόν της. — Δὲν ἐννοῶ καθόλου, γέροντά μου. — Εἶναι χήρα. — Ἄ ! ἐννοῶ. — Ἀλλὰ σὺ, ὅστις γνωρίζεις ὅλας τὰς συνοικίας τῆς πόλεως, καὶ ψάλλεις ὑποκάτω εἰς ὅλους τοὺς ἐξώστας, παρετήρησέ ποτε τὸ παράθυρον τοῦ οἴκου Γράβη, ὁδὸς Δεξαμενῆς ; — Αὐτὴ εἶναι ! διέκοψεν εἰπὼν ζωηρῶς ὁ δημόσιος ψάλτης, τὴν γνωρίζω ! εἶχεν ἀνθ' εἰς τὸν ἐξώστην της !.. Μάλιστα, μία κυρία μεγαλοπρεπῆς, ἥτις μοῦ ἔρριπτε νομίσματα δώδεκα σολιδίων εἰς φύλλον χαρτίου· αὐτὴ ὅμως ἀφῆκε τὸν οἶκόν της πρὸ δύο ἢ τριῶν μηνῶν... Ὁ οἶκος εἶναι κλεισμένος... δὲν ἔχει πλέον ἀνθ' ἡ. Τὴν ἀπῆντησα πρὸ δετῶ ἡμερῶν μετημφισμένην ὡς χωριανὴ εἰς τὴν ἀγυῖαν τοῦ Σατοῦ. Πρέπει τῶρα νὰ κατοικήῃ κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος, τῆς πόλεως. Ὡ ! θὰ τὴν εὐρωμεν, γέροντά μου, θὰ τὴν εὐρωμεν ! — Καλὰ λοιπόν ! ἐπειδὴ τὴν γνωρίζεις, σ' ἀφίνω νὰ ἐξακολουθήσῃς μόνος σου τὴν δοκιμὴν. Ἡ παρυσία μου καταντᾷ ἀνωφελῆς, καὶ εἰμπορεῖ μάλιστα νὰ γίνῃ καὶ ὑποποτὸς ἢ ἐπικίνδυνος... Παρεῖ ἀκόμη αὐτὰ τὰ δύο λουδοβίγια εἰς λογαριασμὸν, καὶ ὅταν τὴν ἐπιτύχῃς θὰ σοῦ δώσω ὅ,τι καὶ ἂν μοῦ ζητήσῃς ἀπὸ τῆς ἡμέρας αὐτῆς, πρέπει ὡρισμένως νὰ ἐνταμονώμεθα πᾶσαν πρῶταν εἰς τὰς ἐννέα ὥρας, ἔμπροσθ' εἰς τὰς μεγάλας κιγκλίδας τοῦ παλατίου. — Σύμφωνος, γέροντά μου, σύμφωνος.

Ὁ δὲ Βαλεντίνος ἔδραμεν προσχαρῆς ἵνα εὐέλπισεν τὸν Κ. Πρεσσὺ, ἀλλὰ δὲν ἠθέλησεν οὐδεμίαν λεπτομέρειαν τῆς ἐκδρομῆς του νὰ ἀναφέρῃ.

II ΕΙΚΩΝ.

Ἄλλ' ἐξετείναμεν τὴν ἱστορίαν ταύτην ἱκανῶς ὥστε καιρὸς εἶναι ἤδη ν' ἀναπτύξωμεν εἰς τὸν ἀναγνώστην ἰδέαν τινὰ τοῦ ἐξαιρετικοῦ γένους τῆς, τοῦ ἐπιβεβλημένου ἀπὸ τῶν συμφορῶν τῆς ἐποχῆς. Ἡ ζωὴ ὅλων τῶν ἱστορικῶν ἐκείνων προσώπων δὲν δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς οὐδεμίαν ἄλλην ὑπαρξίν ἱστορίας ἄλλης. ἢτε ἐξ ἰδιοτροπίας, ἢτε ἐκ τρόμου ἢ φρονήσεως, ἕκαστος περικαλύπτεται καὶ τσιχίζεται ἵνα μὴδὲν ἀφήσῃ καὶ ἐκτραγῇ πρὸς τὰ ἐξω· τὰ αἰσθήματα τὰ εὐγενῆ καὶ τὰ ἄγρια πάθη συγκρούονται ἐν τῷ σκότει. Εἶναι δὲ ὡς ἡ ὑποχθόνιος ἱστορία κατὰ τὴν φοβερὰν ἐκείνην ὥραν, ὅτε ὁ ἐξωτερικὸς κρότος προσέλεικε πᾶσαν προσοχὴν, καὶ εἰς οὐδὲν βλέμμα ἐπέτρεπε ν' ἀνιχνεύσῃ τὸν ἀποκρυπτόμενον ἐν πλήρει μετμβρίᾳ.

— Ἀκουσέ με καλῶς, Βαλεντίνε, ἔλεγεν ὁ Κ. Πρεσσὺ κηλυπτόμενος ὑπὸ μανθῦαν εὐρύν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ προσηγίου· ἀκουσέ με καλῶς· με ἀποσπᾷ ἀπὸ τὰς ἐξῆς μου, με προκαλεῖς καὶ ὑπερπηδῶ τὸ κατώφλιον τῆς οἰκίας μου· εἶναι πολὺ σοβαρὸν αὐτό ! Εἰμπορῶ νὰ ἐμπιστευθῶ εἰς τὰς πληροφορίες σου ; — Σὺς ὀρκίζομαι, Κύριε Κόμη, ὅτι αἱ πληροφορίες μου ἀξίζουν ὅλην τὴν ἐμπιστοσύνην σας. Εἰμπορεῖτε νὰ μ' ἀκολουθήσετε μὲ

τοὺς ὀφθαλμοὺς κλειστούς. Ὁ Σαβανδὸς ψάλτης, ὁ Βικέντιος, ἐζήτησεν ἐξ ἡμέρας τὴν οἰκίαν τῆς κυρίας Κομήσης· καὶ τέλος μὲ τὸ ἄγμα του τὴν ἀνεκάλυψε κατὰ τὴν ἀγυιὰν τοῦ λαοῦ, ἀριθμὸς 19. Τὸ στρατήγημά μου ἐπέτυχεν τὴν πρῶιαν αὐτὴν κατὰ τὰς διαταγὰς σας ἐνοικίασα, εἰς τὴν ἰδίαν ἀγυιάν τὴν οἰκίαν ὑπ' ἀριθμοῦ 18 χωρισμένην ἀπὸ τὴν ἄλλην διὰ μιᾶς δεινροστοιχίας ἐκ πετελεῶν μικρῶν καὶ ἐνὸς κήπου· ἀπέπεμψα ἐκεῖθεν τὸν θυρωρὸν ἀφοῦ τοῦ ἔδωκα δῶρόν τι· Τέλος πάντων, καὶ τοῦτο ἀξίζει περισσότερον ἅπ' ὅλα, ὠλισθήσα ἀπὸ δένδρου εἰς δένδρον μέχρι τοῦ μικροῦ τοίχου τοῦ κήπου τοῦ ἀριθμοῦ 19, καὶ εἶδα, καὶ ἀνεγνώρισα ἐντελῶς τὴν κυρίαν κόμησαν, ἥτις ἤνοιγε μὲ προϋλάξιν ἓνα παραθυροφύλλον διὰ νὰ κυττάξῃ εἰς τὴν πεδιάδα· ὁ Κύριος κόμης εἰμπορεῖ νὰ ἐπιθυμήσῃ καλῆτερα χαρακτηριστικά; — Βαλεντίνε, θέλω πρὶν ἐξέλθω τῆς οἰκίας μου, νὰ ἦμαι πολὺ βέβαιος περὶ τοῦ ἀποτελέσματος... Ἀνάβα εἰς τὸ δωμάτιόν μου τοῦ καλλωπισμοῦ, καὶ φέρε μου τὸ μικρὸν κιβώτιον τὸ ὅποιον χθὲς ἤνοιξα ἐνώπιόν σου — Εὐθὺς, Κύριε Κόμη.

Καὶ ὁ Βαλεντίνος ἐκτελέσας τὴν διαταγὴν κατέβη φέρων τὸ ζητηθὲν κειμήλιον.

Ὁ δὲ Κόμης ἐζήγαγεν ἀπὸ τὸ κιβώτιον τὴν εἰκόνα, καὶ δεικνύων αὐτὴν τῷ Βαλεντίνῳ εἰς τὴν λάμπην συστάδος κηρίων τῷ εἶπε.

— Γνωρίζεις αὐτὴν τὴν γυναῖκα; — Μὲ τὸ πρῶτον βλέμμα, κύριε Κόμη· ὁμοιάζουν καθὼς δύο ἄνθη κρίνου· εἶναι ἡ Κυρία Κόμησα. — Βαλεντίνε εἶσαι βέβαιος ὅτι ἡ εἰκὼν αὐτὴ εἶναι τῆς γυναικὸς τὴν ὁποίαν εἶδες τὸ πρῶτ; — ἂν ἦμαι βέβαιος! εἰς τὸν κόσμον δὲν ὑπάρχουν δύο πρόσωπα ὡς αὐτό... Ἀλλὰ μόνον, Κύριε Κόμη, ὁ ἱματισμὸς αὐτῆς τῆς εἰκόνης δὲν ὁμοιάζει τὸν ἱματισμὸν τῆς Κυρίας Κομήσης καί... — Αὐτὸ ἀρκεῖ. Βαλεντίνε, ἀνοίξε τὴν θύραν καὶ περιεπάτει ἐμπρός.

Ὁ Κόμης ἐσκέπασε τὴν κεφαλὴν διὰ πύλου θυρευτικοῦ, ἔλαθεν ὑπὸ μάλης τὴν εἰκόνα, καὶ διήλθε τὸν πρόδομον. Ὁ δὲ Βαλεντίνος ἀνέωξε τὴν θύραν, ἀλλ' ἀμέσως ἐξέβαλε κραυγὴν τινὰ ἐκπληξέως· ἄνῃρ τις ὑπερέβη τὸ κατωφλίον καὶ εἰσῆλθεν, ἦν δὲ ὁ Ἀνδρέας Χενιέρος.

— Εἰσέρχεσθε; ἠρώτησεν ὀπισθοχωρῶν κατὰ βῆμα. — Εἰσέρχομαι! εἶπεν ὁ Κόμης δια τόνου τὰ μάλιστα φυσικοῦ· ἐπεριπάτου εἰς τὸν πρόδομόν μου, περιμένων τοὺς φίλους. Ἦκούσαμεν βήματα εἰς τὴν ἔρημον αὐτὴν ὁδὸν, καὶ ὁ Βαλεντίνος ἐνόμισεν ὅτι εἰσθε σεῖς. — Δὲν δέχεσθε πάνταν πέμπτην; ἠρώτησεν ὁ Χενιέρος. — Καὶ ἰδοὺ ἴσα ἴσα διατὶ σ' ἐμαντεύσαμεν, εἶπεν ὁ κόμης γελῶν· ἀλλ' ἐπειδὴ σήμερον ἔχω μίαν τῶν συνήθων ἐπισκέψεών μας. δέχομαι εἰς τὴν κιτρίνην αἵθουσαν. Βῆθε, ἐμβῆθε, ἀγαπητέ μου ποιητά... Βαλεντίνε φέρε ἓνα σκίμποδα εἰς τὸν Κ. Χενιέρον, καὶ πῆγαινε ὑστερον νὰ φροντίσῃ περὶ τῶν ὑποθέσεών σου... Λοιπὸν, Χενιέρε, δὲν θὰ σὲ εἰπῶ.

« Τὶ νέα ἔχεις; » δὲν μεταχειρίζομαι πλέον τὴν διατύπωσιν ταύτην· ἀλλὰ θὰ σ' ἐρωτήσω· « τί παλαιὰ ἔχεις; » Εἰςέυρεις ὅτι εἰμεθα πάντοτε εἰς τὸ 1788. — Δὲν εἰςέυρω τίποτε, φίλτατε Κόμη· ζῶ καθὼς σεῖς εἰς τὴν μοναξίαν· ἄρα, μὴ ἔχεις καμένα φόβον· δὲν εἰμπορῶ τίποτε νέον νὰ σὲ εἰπῶ... ἀλλ' εἰμπορεῖς νὰ μὲ πληροφορήσῃς περὶ τινος ὁ ἴδιος. — Ἐγώ;... ἂ! ἂ! ἀκούσωμεν, ἀκριβέ μου ποιητά... μὴ μοῦ ζητήσῃς καθάλου νὰ σὲ διδάξω τὴν τέχνην τῶν στίχων. — Κρατεῖς ἐν μυστήριον τῆς ζωῆς μου, φίλτατέ μου Πρεσσύ... — Πόσον σπουδαῖός τὸ λέγεις! ἂς ὁμιλήσωμεν ὀλίγον περὶ τοῦ μυστικοῦ αὐτοῦ. — Ἀπὸ τῆς τελευταίας συνεντεύξεως ἡμῶν, ἐσκέφθην καλῶς, καὶ εἶμαι ἤδη βέβαιος ὅτι γνωρίζεις τὴν γυναῖκα ἥτις ἔγραψε τὴν ἐπιστολὴν τῆς ὁποίας σοὶ ἔδειξα δύο γραμμάς. — Καὶ πῶς τὸ ὑπέθεσες αὐτό; εἶπεν ὁ κόμης μειδιῶν. — Ἡ συγκίνησίς σου σ' ἐπρόδωκε τὴν παρελθούσαν πέμπτην, τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἂν καὶ ἡ μορφή σου εἶχεν ὅλας τὰς χάριτας τοῦ ἀριστοκράτου... Τὴν γνωρίζεις.

Ὁ δὲ Κόμης ἀνέτρεψε νωχελῶς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ σκίμποδος του, ἐσταύρωσε τὰς κνήμας, καὶ θωπεύων διὰ τῆς δεξιᾶς τὸν πῶγόνά του,

— Εἶσαι αἰωνίως ποιητής, εἶπε· καταγράσκει τῆς φαντασίας σου. Ἐγὼ ποτὲ δὲν ἐσυκινήθην... Γνωρίζεις τὸ οἰκόσημον ἀξίωμα τοῦ οἴκου Πρεσσύ; — Ὀχι, εἶπεν ὁ Χενιέρος διὰ φωνῆς τὴν σκυθρωπότητα δηλούσης. — Πολὺ καλὰ λοιπὸν, εἶπεν ὁ Κόμης ἀποσπῶν τοῦ δακτύλου του τὸν ἱπποτικὸν αὐτοῦ δακτύλιον, φίλτατέ μου ποιητά, κύτταξέ τὸ οἰκόσημον, καὶ ἀνάγνωθι τὸ ἀξίωμά μου· ἡ λατινικὴ γλῶσσά σου δὲν εἶναι καλὴ, ἴσως, ἀλλὰ τὸ ἐννοεῖ τις καλῆτερον.

Ὁ δὲ Ἀνδρέας ἔλαβε τὸν δακτύλιον ὡς ἐκ φιλαρσεκείας, τὸν ἐζήτησεν ἀδικοφῶς, καὶ τὸν ἀπέδωκεν ἐπιδεικνύμενος τὸ ἦθος ἀνδρὸς ὅστις ζητεῖ τινα διασάφησιν.

— Ἀγαπητέ μου ποιητά, δὲν εἶσαι τόσῳ δυνατός εἰς τὰς γλυφάς, αὐτὸ φαίνεται... τὸ ἀξίωμα λέγει· « ad omnia paratus » « Ἐτοιμος εἰς πάντα. » Μὲ ἀρκεῖ νὰ ρίψω ἐν βλέμμα ἐπὶ τοῦ δακτυλίου μου διὰ νὰ καταστείλω ἐν ἐμαυτῷ πάνταν συγκίνησιν, ἐὰν τοιαύτη ἐμελλέ ποτε νὰ μοῦ ἐπέλθῃ. Τὸ ἀξίωμά μου εἶναι ἡ κραυγὴ τῆς οἰκογενείας μου· ἡ φωνὴ τῶν προγόνων μου· ἀκούω, καὶ ὑπακούω.

Ὁ δὲ Χενιέρος διέκειτο ἤδη εἰς στάσιν ἀρελῇ καὶ ὑπέροχον· τὸ ὄμμα του χοιρῶν ἔχον ζωηρὰν ἐξαστράπτουσαν ἐξετόξευσε φλόγας, τὸ εὐρὺ μέτωπόν του συνεπτύχθη ὡς γέροντος, καὶ εἶπε.

— Κόμη Πρεσσύ· κύτταξέ λοιπὸν τὸ ἀξίωμα τῶν προγόνων σου... Ἡ γυνὴ αὕτη τὴν ὁποίαν γνωρίζεις εὐρίσκειται εἰς κίνδυνον θανάτου!

Ὁ Κόμης ἀνασκιρτήσας ἠγέρθη μηχανικῶς, καὶ ἀφῆκε καταπεσοῦσαν ἐπὶ τοῦ δαπέδου τὴν εἰκόνα ἣν ἐκράτει εἰσέτι κεκρυμμένην ὑπὸ μάλης· ὁ δὲ

Χενιέρος, ἔκλψε ζωηρῶς καὶ ἀνέκραξεν « αὐτὴ εἶναι! αὐτὴ εἶναι! »

Ὁ Κ. Πρεσσὺ σποδρῶς κρατῶν ἑαυτὸν, εἶπεν ἀναλαβὼν τὴν εἰκόνα.

— Καλὰ ἔν γυνὴ τις εὐρίσκεται εἰς κίνδυνον θανάτου, τὸ χρέος σου εἶναι νὰ τὴν συνδράμῃς. Λοιπὸν τί κάμνεις ἐδῶ, Κύριε Χενιέρε; — Θὰ τὸ μάθεις εὐθὺς, Κύριε Πρεσσὺ, εἶπεν ὁ ποιητὴς τὰ μάλιστα τεταραγμένος, ἐδῶ, εἰς τὴν οἰκίαν σου χρεωστῶ νὰ εὕρω τὰς δεούσας πληροφορίας καὶ διὰ τοῦτο ἦλθα ἐδῶ. . . Ἰδοὺ τὸ γραμματίον τὸ ὅποιον ἔλαβα ἀνυπόγραφον ὡς τὰ ἄλλα, καὶ ἀνεπίγραφον. . . Ἀκούσετε, Κόμῃ Πρεσσὺ. . .

« Αἱ γραμμαὶ αὗται εἰσὶν αἱ τελευταῖαι τὰς ὁποίας σὰς στέλλω ἐγώ. . . Εἶχον ἐκλέξει τόπον τινὰ ἄσυλον ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐπαγρύπνου ἐφ' ὑμῶν· ἀλλὰ τὸ ἄσυλόν μου ἐγνωρίσθη· καὶ ἐπροδόθη. Τὴν πρωτὴν αὐτὴν ἀνθρωπὸς τις εἰσέδου μυστηριωδῶς, κρυπτόμενος ὑπὸ τὰ δένδρα, μέχρη τοῦ τοίχου τοῦ κήπου μου· χθὲς ἐπραξά ἀνοήτως φανεῖσα εἰς τὸ παραθύρόν μου, κατὰ τὸ μέρος τῆς δημοσίου ὁδοῦ. Ἦτον κατάσκοπός τις τῶν ἐχθρῶν μου, ἕνας ἀπεσταλμένος μετενδυμένος ὡς αἰοδὸς πλάνης καὶ ὅστις δὲν ἠδυνήθη νὰ ὑποκρύψῃ τὴν χαρὰν του ὅταν μ' ἀνεγνώρισεν· ἄλλα, λεπτομερείας δὲν σὰς ἐκθέτω. Ἡ ἐπιστολή μου αὕτη εἶναι ἡ τελευταία ἀπόδειξις τῆς σπουδαίας φροντίδος τὴν ὅποιαν ἔχω διὰ τὸ ἄτομόν σας. Τὴν δὲ ἐρχομένην νύκτα ἀναμείνω πᾶν ὅ,τι δυστύχημα εἶναι δυνατόν νὰ μοῦ συμβῇ· ἀλλ' εὐτυχῶς καθ' ἣν ἐποχὴν ζῶμεν καὶ αἱ γυναῖκες αὗται εἰξεύρουσι ν' ἀποθάνωσιν.

— Ἐλοιπὸν, ἀγαπητέ μου Ἀνδρέα, εἶπεν ὁ Κόμης, ἐλαφρὰ μειδιῶν, τώρα εἶμαι πολὺ περισσότερον ἡσυχος μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπιστολῆς αὐτῆς. — Πῶς! αὐτὸ τὸ γραμματίον σὲ κάμνει ἡσυχον, φίλτατέ μου Κόμῃ, περὶ τῆς τύχης γυναικὸς ἧτις σὰς δικφέρει; — Μάλιστα.

— Καὶ πιστεύεις ὅτι τὸ μάλιστα σου ἡσυχως προφερόμενον μὲ ἡσυχάζει ἐμέ; καὶ χιμμίαν ἐξήγησιν δὲν προσθέτεις εἰς αὐτὸ τὸ ἀπελπιστικὸν μονοσύλλαβον; — Ὅμως, ἀκριβέ μου ποιητὰ, μὲ φαίνεσαι τῇ ἀληθείᾳ μοναδικός. Μήπως μὲ διδεις χιμμίαν ἐξήγησιν ὁ ἴδιος; Ομίλησέ μου εἰλικρινῶς καὶ θὰ σ' ἀποκριθῶ ὡς εὐπατρίδης. — Δυστυχῶς τίποτε δὲν δύναμαι νὰ σοῦ εἶπω, ἀγαπητέ μου Κόμῃ· σὺ μόνον εἰξεύρεις τὸ πᾶν. — Πῶς γνωρίζεις αὐτὴν τὴν γυναῖκα; — Δὲν τὴν γνωρίζω. — Δὲν γνωρίζεις φίλτατέ μου Ἀνδρέα, γυναῖκα ἧτις σοῦ γράφει εἰς ὁλόκληρον φύλλον; — Ὀχι, σοῦ τὸ ὀρκίζομαι εἰς τὴν σκιάν τῆς μητρὸς μου! — Ἄ! . . . λοιπὸν δὲν ὀμίλησας ποτὲ μὲ αὐτὴν τὴν γυναῖκα; — Ποτέ. — Ἀλλὰ τὴν εἶδες τοῦλάχιστον, διότι ἀνεγνώρισες τὴν εἰκόνα τῆς. — Τὴν εἶδα δις, ἀλλὰ μακρόθεν, πολὺ μακρόθεν. — Ναί, Χενιέρε, ἐννοῶ ὅτι εἶσαι εἰλικρινής. . . Καλὰ λοιπὸν, θέλω νὰ σὲ καθησυχάσω ἐντελῶς. Ἡ γυνὴ αὕτη ἐφωτίσθη ματαίως· σοῦ ὀρκίζομαι ὅτι δὲν

διατρέχει κίνενα κίνδυνον. — Καὶ πῶς τὸ εἰξεύρεις, Κόμῃ Πρεσσὺ; — Θὰ σοῦ τὸ ἀποδείξω ἀμέσως· περίμενε μίαν στιγμὴν.

Ὁ Κόμης ἐσήμανε καὶ μετὰ δύο λεπτὰ ἡ θύρα τῆς αἰθούσης ἀνεώχθη καὶ ὁ Βαλεντίνος ἐφάνη.

— Βαλεντίνε, εἶπεν ὁ Κόμης, μέλλεις ν' ἀκούσης τὸ περιεχόμενον ἐπιστολῆς γραμμένης ἀπὸ γυναικὸς τινος, καὶ θὰ ἐκθέσης ἐπομένως εἰς τὸν Κ. Χενιέρον τὰς ἐξηγήσεις τὰς ὁποίας θὰ σοῦ ζητήσῃ. Δὲν ἀνακατόνομαι καθόλου εἰς τὸν διάλογόν σας.

Καὶ ὁ Κόμης στηρίξας τὸν ἀγκῶνά του ἐπὶ τοῦ μαρμαροῦ τῆς ἐστίας ἐκύτταξε τὸν καθρέπτην.

Ἀφοῦ δὲ ἡ ἐπιστολὴ ἀνεγνώσθη εἰς τὸν Βαλεντίνον, οὗτος συνέπτυξε τὰς διασαφήσεις του διὰ τῶν ἐπομένων λέξεων.

— Τὸ ἄτομον τὸ ὅποιον ἔγραψε τὴν ἐπιστολὴν αὐτὴν δὲν διατρέχει κίνενα κίνδυνον, σὰς τὸ βεβαίω εἰς τὴν τιμὴν μου ὡς γέρον ναυτικός. Εἴμπορε νὰ κοιμηθῇ ἡσυχος τὴν νύκτα ταύτην, μολοντί εἶδε δύο κατασκόπους, οἱ ὅποιοι ὅμως δὲν εἶναι καθόλου ἐπικίνδυνοι.

— Τὸ βλέπεις, φίλτατε ποιητὰ, εἶπεν ὁ Κόμης, βεβαίως; ὁ Βαλεντίνος δὲν ἦτον προκατειλημμένος εἰς τὴν ἀνάκρισιν ταύτην. — Τῇ ἀληθείᾳ, διέκοψεν εἰπὼν ὁ Χενιέρος ὅλ' αὐτὰ εἶναι πολλῆς ἀπορίας ἄζγια· ὅλα μ' ἐκπλήττουν. . . Βλέπω τῶντι ἐκ τῆς πραγματικῆς ἡσυχίας σου ὅτι ὁ κίνδυνος δὲν ὑπάρχει. — Ἀλλὰ μέλλει νὰ ὑπάρξῃ, εἶπεν ὁ Κόμης διὰ τινος ἤθους μυστηριώδους, ἐὰν ἐκτείνης περισσότερον τὴν ἐδῶ διαμονὴν σου. — Λοιπὸν μὲ ἀπολύεις, Κύριε Κόμῃ. — Σὲ ἀπολύω ὡς φίλος, ἅς ἐννοώμεθα καλῶς. — Ναί, ἀλλ' ὅπως ἂν ἔχῃ ἡ πράξις λέγεται πάντοτε ἀπόλυτος. . . Κύριε Πρεσσὺ, εἰξεύρω τώρα μὲ ποῖον τρόπον δέχσαι τοῦς φίλους σου κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ὑποδοχῆς. — Ἀκριβέ μου ποιητὰ, θέλεις νὰ δείξωμεν πρὸς ἀλλήλους ἀδελφοφροσύνην; Πὺς διάβολο ἐκλαμβάνεις τὰ πράγματα; Δὲν πρέπει ἄρα νὰ ὑποχωρῶμεν ἀμοιβαίως εἰς τὸν καιρὸν καθ' ὃν εὐρισκόμεθα; Ἐλα δά! ἔσο λογικός. Δυνάμεθα νὰ διαθέσωμεν τὴν θέλησίν μας, τὴν εἰλικρινειάν μας, καὶ αὐτὴν προσέτι τὴν φιλοφροσύνην; Τὸ πᾶν ἀνεστράπη. Δὲν εἴμεθα πλέον κύριοι οὔτε τῶν ἐρώτων ἡμῶν οὔτε τῶν κακῶν. Ἰπάρχει τις ἀόρατος κυριάρχης· ὅστις μᾶς μεταβάλλει εἰς αὐτόματα καὶ ἀναχαιτίζει πᾶσαν ἡμῶν φυσικὴν κίνησιν. Βλέπεις, Ἀνδρέα, ὅτι εἰξεύρω νὰ ὀμιλῶ λογικῶς, ὅταν πρέπη.

Ὁ Κόμης μετεχειρίσθη κατὰ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ γλυκύτητά τινα λιαν ἄβρᾶν, καὶ κατὰ τὸ βλέμμα εὐμένειαν συγκαλοῦσαν. Ὁ Χενιέρος ἐγειρόμενος ἔτεινε τὴν χεῖρα πρὸς αὐτὸν καὶ τῷ εἶπε·

— Ἐπραξά τὸ χρέος μου, ἐὰν συμβῇ τι δυστύχημα, ἡ συνειδήσις μου δὲν θὰ μὲ τύψῃ. — Ἀναβλεπόμεθα ἐντὸς ὀλίγου, ἀγαπητέ μου Ἀνδρέα, εἶπεν ὁ Κόμης, θλίβων τὴν προσφερομένην χεῖρα· τώρα δέχομαι καθ' ἡμέραν καὶ εἰς ὅλας τὰς αἰθούσας μου. . . Βαλεντίνε, φώτιστε εἰς τὸν Κ. Χε-

ΒΑΤΙΑΔΗ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ.

Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ, τοῦ M. d' Arnaud

μέρον εἰς τὸν πρόδομον, καὶ κλείσας τὴν θύραν μετὰ μεγίστης προσοχῆς. ἔχεις ἐνὶ στήθεσσι παραφοράς. Ἡ τόλμη δὲν ἀπχορεύει τὰς προφυλάξεις.

Ἐξήλθε δὲ ὁ Ἀνδρέας, καὶ ἡ θύρα ἐκλείσθη ὀπίσω τοῦ Ἀλλ' αἱ τελευταῖαι λέξεις αἱ πρὸς τὸν Βαλεντίνον εἶχόν τι ἀδεῖον ἀκριβῶς, διότι ἠθέλησεν ὁ Κόμης δι' αὐτῶν νὰ ἐπιδείξῃ πολλὴν τὴν δεξιότητά. ἦτον δὲ πρόδηλον ὅτι ὁ Κόμης ἠτοιμαζέτο εἰς ἔξοδον. Ἄλλως τε, καὶ εἰσερχόμενος εἰς τὸ μέγαρον ὁ Ἀνδρέας παρετήρησεν εἰς τὸν ἀλλόκοτον εὐπρεπισμὸν τοῦ κόμητος καὶ εἰς τὴν ἀμπαλίαν του, σκοπὸν προφανῶς διὰ πορείαν νυκτερινήν. Ἡ εὐκαρία ὅθεν ἦτον τόσον προκλητικὴ ὥστε δὲν ἔπρεπε νὰ τὴν ἀφήτῃ διαφεύγουσαν.

Νῦν κελαινὴ ἐκάλυπτε τὴν ὁδόν· τὰ δὲ ἀνταυγαστήρια, τὰ ἐπινυθθέντα ἐπὶ Λουδοβίκου τοῦ ΙΣΤ' τῇ 1786, καὶ ὁ μολογῇ τὴν χρονολογίαν των τὸ νομισματόσημον αὐτῶν, μόλις διέχυνον κατὰ διαστάσεις λίαν μακρὰς λάρψιν ζοφωδεστέραν καὶ τῆς νυκτὸς αὐτῆς. Ὁ Ἀνδρέας ἐτέθη κατὰ τὴν γωνίαν δρυμίσκου τινος μικροῦ ἀφροστηκότος τοῦ μεγάρου Πρεσσύ, καὶ προσεδόκα ὅ,τι βεβαίως ἐμελλε νὰ γίνῃ.

Μετὰ δὲ τέταρτον ὥρας ὁ Κύριος Πρεσσύ, προηγουμένου τοῦ Βαλεντίνου, ἐξέβη καὶ ἀνῆρχετο τὴν ὁδόν. Ὁ Ἀνδρέας τότε ἐβάδισεν ἐπὶ τῆς γραμμῆς τῶν οἰκίων δι' ἄκρων τῶν ποδῶν, καὶ ἠκολούθησε μακρόθεν τοὺς δύο τούτους ἄνδρας οἵτινες δι' αὐτοῦ κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐπλήρουν τὴν οἰκουμένην του ὀλόκληρον.

Ἐδῶκεν δὲ οὕτως ἐπὶ τὰ ἔχνη των, προσηλὼν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τῶν μελανῶν αὐτῶν μορφῶν κρατῶν τῆς πνοῆς του, καὶ ζητῶν διὰ τοῦ ποδὸς τὴν χλῆν ἐν τοῖς ἐρήμοις ὁδοῖς ἐφ' ὧν οὐδεὶς διέβαινε πλέον. Τοὺς ἠκολούθησε δὲ μέχρι τῆς δεινροστοιχίας ἥτις ἔφερεν ἀκριβῶς εἰς τὴν οἰκίαν του· τοὺς εἶδε στάντας ἐνώπιον δρυφράκτων, ἀνοίγοντας θύραν καὶ εἰσερχομένους εἰς κήπον μικρόν.

Καὶ τότε φρικῶδης ἀπελπησίᾳ κατέλαβε τὸν νέον ποιητήν. Τὸ μυστήριον ἀπεκαλύφθη. Ὁ Κόμης ἐπορεύετο εἰς συνέντευξιν, καὶ οὐδεμίαν ἐκ τούτων ἀμφιβολίαν εἶχεν ὁ Χενιέρος περὶ τοῦ τίς ἦτον ἡ γυνὴ ἡ κατοικοῦσα τὴν μοναχικὴν οἰκίαν· ὁ Κύριος Πρεσσύ ἦτον ἐραστής τῆς!

Γυνὴ τοσοῦτον γενναία, καρδία εὐγενὴς τοσοῦτον αἰφνης κηλιδούμεναι διὰ χυδαίας ραδιουργίας, ἐνώπιον οἰκέτου μάρτυρος δόλου! ἡ δὲ αὕτη κατεσύντριψε τὸ μέτωπον τοῦ ποιητοῦ.

— Ὅθ' διανυκτερεύσω περὶ τὴν οἰκίαν αὐτὴν, εἶπε, καὶ αὐριον τὸ φῶς τῆς ἡμέρας θα μ' ἐμπνεύσῃ ἀπόφασιν τινὰ σωτήριον.

Οἱ πόδες του ἐκλονίσθησαν. Ἐκάθησε δὲ ὡς αὐτοῦ κεικλιῶς ὁδοιπρόος εἰς ἀνάχωμά τι πλήρης χλόης, εἰς ἐκείνων ἀτίαν βρίζουσι τὰς μεγάλας ὁδοὺς.

(ἀκολουθεῖ).

Ἡ δύναμις τῶν διοικητῶν ἐν Γαλλίᾳ, (1), ἐξουσιοδοτοῦσθαι μετὰ τὴν τῶν Βασιλέων κατὰ τὸν Ε' αἰῶνα. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος (2) διοικητὴς τῶν ἀνακτόρων τῆς Νευστρίας εἶχε διαδεχθῇ ἐν τῇ θέσει ταύτῃ, παρὰ τῷ Β'. Κλόβει, τὸν Αἰγαν (γ), οὗ τινος ἡ ἀνάμνησις ἦτο προσφιλεῖς εἰς τοὺς Γάλλους· ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐβάδιζεν εἰς τὰ ἔχνη, καὶ ἠκολούθει τὴν πολιτικὴν πορείαν τοῦ προκατόχου του· ἦτο ἀφιλοκερδὴς καὶ χαρακτήρος εὐγενοῦς καὶ ὁμαλοῦ· ὁ μονάρχης καὶ τὸ ἔθνος του ἦσαν τὰ μόνα, εἰς τὰ ὅποια προσήλου τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἀφοσίωσιν αὐτοῦ, εἰς δὲ τὴν φυσικὴν αὐτοῦ ὀρασιότητα ἦνονε μεγάλα προτερήματα, τὰ ὅποια ἀπῆτει ἡ ὕψηλὴ θέσις του· ἀπέδιδον μόνον εἰς αὐτὸν ματαιὰν τι νὰ μεγαλοπρέπειαν, διότι ἐφαίνετο ὡς ἂν ἦτο, τρόπον τινά, αὐτὸς ὁ Μονάρχης· ἀλλ' ἀληθῶς ὁ Κλόβει εἶχε τὸ ὄνομα καὶ τὸν τίτλον τοῦ Βασιλέως, ὁ δὲ Ἀρχιεπίσκοπος ἐκυβέρνηεν ἐπὶ τῆς μοναρχίας ταύτης ἤρχισεν ἡ ἀλευρία ἐκείνη παρακμῇ, ἣν

(1) Ἡ ἀξία τοῦ διοικητοῦ τῶν ἀνακτόρων ἤρξατο ἐπὶ Καρλιβέρτ, βασιλέως τῶν Παρισίων· ὁ ἀξιοματικὸς οὗτος τοῦ στέμματος ἔσχεν ἐν πρώτοις ὅ,τι ἔχουσι σήμερον οἱ σύλαρχοι τῶν βασιλέων, ἐπέβλεπε καὶ διώκει τοὺς αὐλικούς· καὶ τοὺς ὑπηρετοῦντας ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων· ἀκολούθως κατέστη ὑπουργός, ὁπληρχηγός, στρατηγός, πρίγκηψ, καὶ τέλος ὁ Βασιλεὺς τοῦ ἔθνους. Πρώτος Κλωταίρος ὁ Β'. ἔδωκε τὸ παράδειγμα τοῦτο εἰς τὰς ἐπερχομένους γενεάς. Συγκατένευσε νὰ ἐνισχύσῃ τὴν τοσοῦτον ἐπωρελὴ ταύτην ἀξίαν, ἥτις ἐν ἀρχῇ κατεῖχετο διὰ τινὰ μόνον χρόνον. Οἱ διοικηταὶ ἐνέκριναν καὶ συνέδραμον τὴν ἀρπαγὴν του ἐπὶ τῆς δυστυχοῦς οἰκογενείας τοῦ Thiéri, ἀλλὰ δὲν ἔμεινεν ἀτιμώρητος. Οἱ ἀπόγονοι τοῦ Κλωταίρου κατεβιβάσθησαν τοῦ θρόνου ὑπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν, οὓς εἶχον ἀναβιβάσει εἰς τὰς παρὰ τὸν θρόνον βασιμίδας. Ὁ Pasquier εἶπεν εἰς τοὺς ὑπηκόους αὐτοῦ μετὰ τῆς χαρακτηριζούσης αὐτὸν δραστηριότητος, Ὁ Θεὸς ἐτιμώρησε τὴν βασιλείαν.

(2) Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἡ Ερκεβαρδ (Erchembaud ou Erbevalde) ἐκυβέρνησε, λέγει ὁ Ἀββὰς Βελλὺς, μᾶλλον ὡς Μονάρχης, ἢ ὡς ὑπουργός.

(3) Ὁ Αἰγαν, κατὰ τὸν Ἀββὰν Βελλὺν, διοικητὴς τῶν ἀνακτόρων ὑπῆρξε τὸ πριωτότυπον τῆς πολιτικῆς συνέσεως καὶ τῆς ἀφοσίωσης. Ὁ Αρχιεπίσκοπος, εἰς τὴν κλίνην τοῦ θανάτου του, ἐνεπιστεύθη καὶ συνέστα εἰς τὴν φροντίδα τοῦ τῶν εὐχῶν καὶ τὸν υἱόν του. Ὁ Αἰγαν ἦτο ἀξίος τοῦ δειγματος τοῦτου τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ ἡγεμόνος του.